ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ OSTRAVA
01. 12. 2009

Jednací číslo: **85 C 271/2008 - 90**

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Dušana Broulíka a přísedících Štěpánky Javorkové a Drahoslavy Tobolové ve věci žalobce **Petr Smital,** nar. 28.10.1958, bytem Karvinská 23/1285, Havířov - Město, v řízení zastoupeného Mgr. Petrem Kaustou, advokátem se sídlem Čs. legií 5, Moravská Ostrava, proti žalovanému **Dopravní podnik Ostrava, a.s.,** IČ: 61974757, se sídlem Poděbradova 494/2, Moravská Ostrava, **o určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru**

takto:

I. Určuje se, že výpověď z pracovního poměru daná žalobci dne 20.05.2008 žalovaným, je neplatná.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 15.387,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 22.8.2008 domáhal proti žalovanému určení, že výpověď z pracovního poměru daná žalobci přípisem žalovaného ze dne 20.5.2008 dle § 52 písm. g) zákoníku práce (dále jen ZP) je neplatná. Skutkově tvrdil, že je zaměstnancem žalovaného a vytýkané závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci není závažným porušením ani porušením povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci. Žalovaný totiž nemá právo na závěr školení řidičů k odborné

způsobilosti k řízení motorových vozidel požadovat psaní testu, který je shodný s přezkoušením z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel dle zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, a též neseznámil žalobce se směrnicí ŘLZ č. 5/2005, tedy nemohl žalobce ničeho porušit. Žalobce současně namítal, že odborová organizace, jejímž je funkcionářem (předsedou dílenského výboru), s touto výpovědí vyslovila nesouhlas.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby, když na výpovědi z pracovního poměru trval, včetně důvodů ve výpovědi uvedených s tím, že setrvává i na svém hodnocení, že žalobce závažně porušil povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci. Byť odborová organizace, jejíž je žalobce funkcionářem, nesouhlasila s touto výpovědí, tak důvodem k tomu, proč by nemělo být spravedlivé požadovat po žalovaném, aby žalobce dále zaměstnával, je dle žalovaného to, že žalobce měl vyzývat ostatní řidiče k tomu, aby testy na závěr školení nepsali, čímž měl poškodit pracovní morálku ostatních zaměstnanců a narušit systém vzdělávání u žalovaného.

Žalobce ve své účastnické výpovědi uvedl m.j., že není pravdou, že by podporoval nějakou revoltu mezi řidiči, že by jim snad ukazoval nějaké testy či podobně, pouze jim ukazoval právní posouzení předmětné věci od advokátní kanceláře Milata a partneři. Nikdy nevyzýval řidiče, aby testy nepsali, naopak jim doporučoval, aby ty testy psali, protože měl odborářskou imunitu, proto mohl jejich zájmy hájit účinněji, nicméně tato imunita nebyla akceptována podnikem. Nezná případ, že by nějaký řidič způsobil dopravní nehodu, že by neznal příslušný předpis. Po práci se totiž vždy s ostatními řidiči baví o tom, co kdo zažil během dne, takže si samozřejmě některé věci i řeknou.

Svědek Miroslav Mokroš ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že žalobce se před přezkoušením a napsáním testu o testu nijak nezmiňoval, aspoň ne přede ním, akorát po testu mu řekl, že je nenapsal na potřebný počet bodů. Blíže však nespecifikoval, zda test nenapsal z důvodů, že by neměl potřebné znalosti nebo proto, že to udělal schválně. Je to jeho čistě subjektivní názor, ale má zato že to je šikana ze strany autoškoly DP, protože ty testy se píšou každý rok a všichni jsou nervózní, zda ty testy napíšou.

Svědek Roman Svěch ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že pokud je mu známo, vždy (žalobce) nabádal řidiče, aby testy a školení absolvovali, a i když říkali, že ty testy psát nebudou, když to zákon neukládá, tak jim naopak říkal, aby ty testy psali, neboť oni nemají žádnou ochranu, ale on ano, neboť je v odborech. Řidiči ty testy považovali za zbytečné, ale psali je, ostatně co jiného jim zbývalo.

Svědek Miroslav Škuta ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že má informaci od pana Motyčky, který když šel na dispečink, tak zaslechl z hloučku řidičů, ve kterém byl žalobce, že výsledky cvičných testů napsal na 0 bodů, a že se mu nemůže nic stát, že bude jezdit stejně dál. Má zato, že to mohlo ovlivnit další řidiče v tom, že by mohli následovat jeho příkladu, kdyby viděli, že když se nenapíšou testy, že se nic nestane. Jestli k tomu někoho výslovně vybízel, tak to neví, to by musel říct pan Motyčka, také neví, že by se o tom zmiňoval dříve než šel na to školení. Dozvěděl se to až od vedoucího autoškoly, který mu volal, že je problém, že jeden z řidičů napsal test na 0 bodů, tedy cvičný test podnikový. Opravný test by psal žalobce v pracovní době, je to

stejné, jak se to dělá v případě, že řidič způsobí dopravní nehodu a jde na krátké proškolení, tak se to dělá tak, že se tzv. stáhne do zálohy nebo se stáhne z linky.

Svědek Jaroslav Motyčka ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že po školení žalobce šel z budovy, kdy u vchodu do budovy je kuřácký koutek, a jak procházel okolo, tak zaslechl z hloučku řidičů, že žalobce jim ukazuje nějaký test a říká jim, „podívej se, já jsem test nenapsal, mám 0 bodů, podnik nemá právo nás přezkušovat každý rok, když ze zákona je to 1 x za 3 roky".

Svědkyně Bc. Eva Kubíčková ve své svědecké výpovědi uvedla m.j., že slyšela od vedení společnosti, že žalobce má vyzývat zaměstnance, aby nepsali testy. Osobně však svědkem takového žádného jednání nebyla. Konkrétně to bylo tak, že při jednání s vedením společnosti ji bylo naznačováno, že snad žalobce chodí po Hranečníku a přesvědčuje ostatní řidiče, aby nepsali testy po školení. Jelikož nebyla svědkem žádné takové skutečnosti, nevyvozovali z toho jako odbory žádný závěr.

Svědek Petr Krecl ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že je pravdou, že žalobce říkal, že se testy nemají psát, že to zákon neukládá a zaměstnavatel chce něco, na co nemá právo, jemu osobně to ale bylo jedno. Pro odstup času už není schopen říct, zda to žalobce prezentoval jako svoje stanovisko nebo to prezentoval jako výzvu k ostatním řidičům.

Svědek Ing. Aleš Hladký ve své svědecké výpovědi uvedl m.j., že osobně svědkem, že by žalobce naváděl někoho, aby nepsal testy, aby tedy odepřel jejich psaní, nebyl, zprostředkovaně se mu to však dostalo jak od vedoucího střediska, tak i od řidičů, že takové informace mezi nimi kolují. Tedy že žalobce odepřel psát zmíněné testy a že je osobním příkladem toho, že odepření nic neznamená, že se to může udělat beztrestně.

Ze svědeckých, resp. účastnické, výpovědí a nesporných tvrzení účastníků dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu: Žalobce byl zaměstnán u žalovaného od 1.3.2000 jako řidič autobusu městské hromadné dopravy. Ve dnech 18.-19.2.2008 se žalobce zúčastnil periodického školení pořádaného žalovaným a závěrečný test napsal na 0 bodů. Závodní výbor odborové organizace dne 25.4.2008 vyslovil nesouhlas se záměrem žalovaného dát výpověď z pracovního poměru žalobci, který je předsedou dílenského výboru odborové organizace. Přípisem ze dne 20.5.2008 pak dal žalovaný žalobci výpověď z pracovního poměru dle § 52 písm. g) ZP pro závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci. Žalobce vyzýval ostatní řidiče k tomu, aby závěrečné testy psali, přestože jim říkal, že žalovaný nemá právo požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok.

Podle § 52 písm. g) ZP – zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď jen z těchto důvodů jsou-li u zaměstnance dány důvody, pro které by s ním zaměstnavatel mohl okamžitě zrušit pracovní poměr, nebo pro závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci; pro soustavné méně závažné porušování povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci je možné dát zaměstnanci výpověď, jestliže byl v době posledních 6 měsíců v souvislosti s porušením povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci písemně upozorněn na možnost výpovědi.

Podle § 61 odst. 4 ZP – jestliže odborová organizace odmítla udělit souhlas podle odstavce 2, jsou výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru z tohoto důvodu neplatné; pokud jsou však ostatní podmínky výpovědi nebo okamžitého zrušení splněny a soud ve sporu podle § 72 shledá, že na zaměstnavateli nelze spravedlivě požadovat, aby zaměstnance nadále zaměstnával, jsou výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru platné.

Soud předně konstatuje, ač konstantní judikatura předpokládá, že soudy se zabývají skutečností, zda nelze spravedlivě požadovat po zaměstnavateli, aby zaměstnance, který je členem orgánu odborové organizace, nadále zaměstnával, až po té co zjistí, že ostatní podmínky výpovědi jsou splněny, tak v tomto se od této konstantní judikatury odchýlil z důvodu procesní ekonomie. Prokazování, zda žalobce se dopustil závažného porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci, by si vzhledem k žalobcem namítaným skutečnostem, tj. neseznámení se směrnicí ŘLZ č. 5/2005, přijetí této směrnice v rozporu s zákonem č. 65/1965 Sb., rozpor této směrnice ústavním pořádkem ČR, vyžádalo dalekosáhlé dokazování. Soud též přihlédl ke skutečnosti, že důvodem k tomu, proč by nemělo být spravedlivé požadovat po žalovaném, aby žalobce dále zaměstnával, je dle žalovaného to, že žalobce měl vyzývat ostatní řidiče k tomu, aby testy na závěr školení nepsali, čímž měl poškodit pracovní morálku ostatních zaměstnanců a narušit systém vzdělávání u žalovaného. Týž důvod, dle vyjádření žalovaného, jej totiž vedl k tomu, že se nakonec situaci, vzniklou žalobcovým „neabsolvováním" závěrečného testu, rozhodl řešit výpovědí z pracovního poměru, tj., že jednání žalobce posoudil jako závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci dle § 52 písm. g) ZP.

Po právní stránce dále soud věc posoudil dle výše uvedeného § 61 odst. 4 ZP a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobce vyzýval ostatní řidiče k tomu, aby testy na závěr školení nepsali, toto svědci nepotvrdili, když naopak uvedli, že je vyzýval, aby testy psali (např. svědek Svěch). Svědci Ing. Hladký, Bc. Kubíčková, Škuta se vyjádřili, že informaci, že by žalobce vyzýval ostatní řidiče k tomu, aby testy na závěr školení nepsali, mají pouze z doslechu, osobně tomu přítomni však nebyli. Svědci Motyčka a Krecl uvedli, že žalobce veřejně prezentoval názor, že žalovaný není oprávněn požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok. Samotný žalobce ve své účastnické výpovědi pak uvedl, že *Nikdy nevyzýval řidiče, aby testy nepsali, naopak jim doporučoval, aby ty testy psali, protože měl odborářskou imunitu, proto mohl jejich zájmy hájit účinněji, nicméně tato imunita nebyla akceptována podnikem*. Soud tedy uzavírá, že má za prokázané, že žalobce vyzýval ostatní řidiče k tomu, aby testy psali, přestože jim říkal, že žalovaný nemá právo požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok (vzhledem k uvedenému pak již soud žalovaného nepoučoval dle § 118a odst. 3 občanského soudního řádu – dále jen o.s.ř.). Soud se dále zabýval otázkou, zda veřejná prezentace názoru, že žalovaný není oprávněn požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok a následné úmyslné nenapsání testu, resp. napsání na 0 bodů (soud má za to, že se jednalo ze strany žalobce o úmysl, neboť z prosté teorie pravděpodobnosti, by musel žalobce získat aspoň jeden bod z padesáti možných, kdyby jen pouze tipoval), je taky důvodem, aby nebylo spravedlivé požadovat po žalovaném, aby žalobce dále zaměstnával, a dospěl k závěru, že nikoliv. Pokud se týká prezentace názoru, že žalovaný není oprávněn požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok, tak soud uvádí, že je třeba přihlédnout ke skutečnosti, že žalobce je funkcionářem odborové organizace (předsedou dílenského

výboru) a obsahem odborové činnosti je hájení zájmů členů, tj. zaměstnanců, a to ať domnělých či oprávněných a většina řidičů, jak vyplynulo ze svědeckých výpovědí, s testy nesouhlasila. Dále je třeba také přihlédnout k tomu, že žalobce neprezentoval pouze svůj osobní názor, že žalovaný není oprávněn požadovat psaní testů (přezkušovat řidiče) každý rok, ale také vycházel z právního rozboru advokátní kanceláře (soud se nezabýval jeho správností a proto ho ani nečetl k důkazu). Soud má sice za to, že otázka zda je či není nutné psát testy (přezkušovat řidiče) každý rok a případně zejména jak (myšlena náročnost resp. obsah testů), patří spíše do kolektivního vyjednávání (byť mezi účastníky, i když až v rámci závěrečných řečí, opět vznikl spor zda tato otázka byla či nebyla předmětem kolektivního vyjednávání), a proto nesouhlasí s následným jednáním žalobce, který se rozhodl úmyslně nenapsat test, resp. napsat jej na 0 bodů, aby se „to řešilo", přesto má za to, že i tak lze spravedlivé požadovat po žalovaném, aby žalobce dále zaměstnával. A to s ohledem na to, že žádný další řidič se k žalobci nepřidal a žalovaný netvrdil, že by s takovým jednáním žalobce mu vznikla škoda (konkrétní poškození pracovní morálky ostatních zaměstnanců a zejména konkrétní narušení systému vzdělávání), byť jednání žalobce, tedy úmyslné nenapsání testu, resp. napsání na 0 bodů, je dle názoru soudu na samé hranici toho, co lze ve vztahu odborový funkcionář (nebylo totiž tvrzeno, natož prokázáno, že by s tímto jednáním žalobce výslovně souhlasila či dokonce jej k tomu pověřila odborová organizace jako celek) a zaměstnavatel akceptovat ve smyslu § 61 odst. 4 ZP. Tedy, aby bylo spravedlivé požadovat po zaměstnavateli, aby takového zaměstnance (odborového funkcionáře) dále zaměstnával. S ohledem na vše výše uvedené tedy soud dospěl k závěru, že výpověď z pracovního poměru je neplatná, neboť žalovaný neměl souhlas odborové organizace k této výpovědi a po žalovaném lze spravedlivě požadovat, aby žalobce dále zaměstnával. A protože žalobce podal žalobu na určení neplatnosti výpovědi pracovního poměru ve lhůtě dvou měsíců ode dne kdy pracovní poměr měl skončit, tak jak stanoví § 72 ZP, soud žalobě jako zcela důvodné plně vyhověl.

Nad rámec výše uvedeného, aniž by se zabýval otázkami přijetí či seznámení se zaměstnanců se směrnicí ŘLZ č. 5/2005, tak soud uvádí, že zaměstnavatel má právo v rámci školení k udržování a obnovování kvalifikace v souladu s § 230 odst. 1 ZP psát závěrečný test (viz rozhodnutí NS ČR sp. zn. 21 Cdo 182/2006). Jak má být závěrečný test náročný je pak na úvaze zaměstnavatele. Skutečnost, že otázky tohoto závěrečného testu u žalovaného jsou shodné s otázkami, které byly v rámci testu přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel dle zákona č. 247/2000 Sb. (jak bylo účastníky prezentováno), pak soud naopak považuje za důkaz, že tyto otázky nejsou ze strany zaměstnavatele šikanózní, neboť jsou stejné. Žalovaný tedy nechce po svých zaměstnancích nic víc (jiné vědomosti) než vyžaduje zmíněný zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Soud nezpochybňuje skutečnost, že řidiči žalovaného se vzájemně baví o tom, co kdo zažil během dne, takže si samozřejmě některé věci i řeknou, ale je třeba taky uvést, že testové otázky jsou i z dopravních situací, které se běžně nevyskytují a je třeba, aby i na tyto situace byli řidiči připraveni. Pokud se jedná o skutečnost, že v případě neúspěšného napsání závěrečného testu je třeba jej napsat znovu, tak dle názoru soudu, je třeba si uvědomit, že účast na školení dle § 230 odst. 1 ZP je výkonem práce a zaměstnanci přísluší mzda (viz § 230 odst. 3 ZP) a je tedy dle § 301 písm. b) ZP povinen využívat pracovní dobu k vykování svěřených prací (školení) a tyto plnit kvalitně. Nelze také přehlédnout, že náklady za školení i školitele hradí zaměstnavatel (viz § 230 odst. 4 věta prvá ZP) a je v jeho zájmu, aby školení bylo kvalitní, jedná se tedy i jeho kontrolu. Tedy je nutné, aby bylo postaveno najisto zda „nepsání" závěrečného testu je důsledkem momentální indispozice zaměstnance (ať má jakékoliv

příčiny) nebo neznalosti zaměstnance (tedy, že během školení tzv. nedával pozor) anebo špatného výkladu školitele. Shrnuto, pokud nadřízený nařídí zaměstnanci opakovaní závěrečného testu v rámci pracovní doby, tak dle názoru soud se nejedná o porušení ZP.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť žalobce byl v řízení plně procesně úspěšný a byly mu proto přiznány účelně vynaložené náklady řízení v celkové výši 15.387,- Kč. Tyto náklady sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000,- Kč, odměny advokáta podle § 7 bod 3 vyhlášky č. 484/2000 Sb. ve výši 7.500,- Kč, tří režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (za převzetí a přípravu věci, sepis žaloby, 2x porada s klientem, účast u přípravy jednání a účast u jednání dne 30.4.2009 3x a dne 1.10.2009), 900,- Kč za devět půlhodin po 100,- Kč za promeškaný čas v souvislosti s ústním jednáním soudu dne 30.4.2009, 1.10.2009 a přestávky mezi jednáním dne 30.4.2009 podle § 14 odst. 1 a odst. 3 téže vyhlášky a cestovné ve výši 390,- Kč (cesta Moravská Ostrava – Ostrava - Poruba a zpět osobním automobilem) a 19 % DPH dle § 137 odst. 3 o.s.ř.. V souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. byl žalovaný zavázán zaplatit náklady řízení k rukám zástupce žalobce a to ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku v souladu s § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř..

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **j e m o ž n é** podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to prostřednictvím Okresního soudu v Ostravě ke Krajskému soudu v Ostravě, písemně, dvojmo.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, **může se** oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Okresní soud v Ostravě
dne 1. října 2009

Mgr. Dušan Broulík, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Andrea Kubánková